

Panel de Conjuntura

Número 13
Desembre de 2018

Índex

1. Afiliació a la Seguretat Social
2. Inflació
3. Construcció
4. Serveis
5. Previsions

GENERALITAT
VALENCIANA

Conselleria d'Economia
Sostenible, Sectors Productius,
Comerç i Treball

1. Afiliació a la Seguretat Social

El passat mes de novembre es van registrar un total d'1.898.475 persones afiliades en alta en el sistema de la Seguretat Social, i això va representar un **increment del 3,5% respecte al mes de novembre de 2017**.

Per la seua banda, la taxa de variació mitjana de gener a novembre d'aquest exercici se situa en el **3,6%** a la Comunitat Valenciana enfront de l'increment del 2,8% corresponent al **conjunt nacional**.

A Espanya es van afiliar un total de 18.945.624 persones en el sistema de la Seguretat Social el mes de novembre, la qual cosa va situar la variació interanual en el 2,9%.

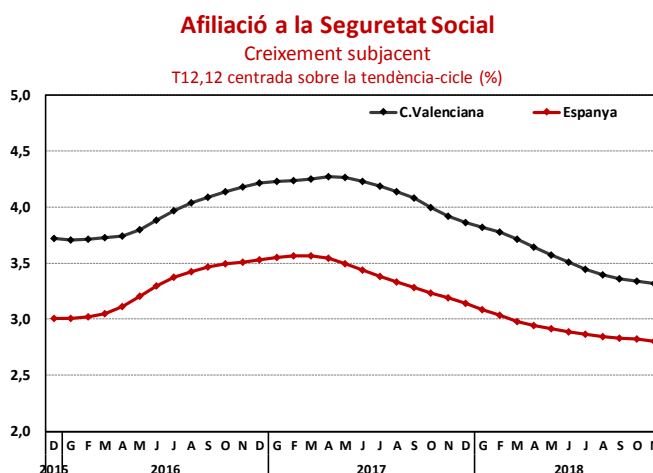
Tots els sectors de l'economia valenciana van registrar variacions interanuals positives exceptuant-ne, com ja és habitual, el sector primari.

Considerant l'**evolució del creixement subjacent**, definit com:

$$TC_{12}^{12}(t) = \left(\frac{\sum_{j=0}^{11} TC_{t+j}}{\sum_{j=1}^{12} TC_{t-j}} \right) - 1$$

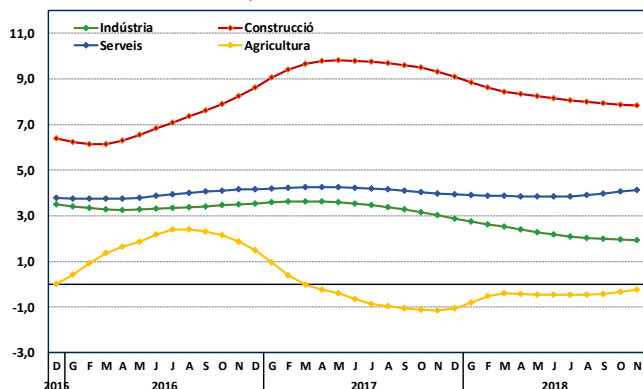
on TC és la tendència-cicle de la sèrie de persones afiliades per al període t actual, centrada (amb 11 prediccions) i expressada en termes percentuals, **continua l'evolució descendent iniciada a mitjan exercici anterior**, i se situa la taxa en el 3,3% aquest novembre passat.

En l'àmbit nacional, l'evolució ha sigut molt similar durant les mateixes dates, i continua situant-se per davall del creixement valencià, registrant al novembre una taxa del 2,8%.

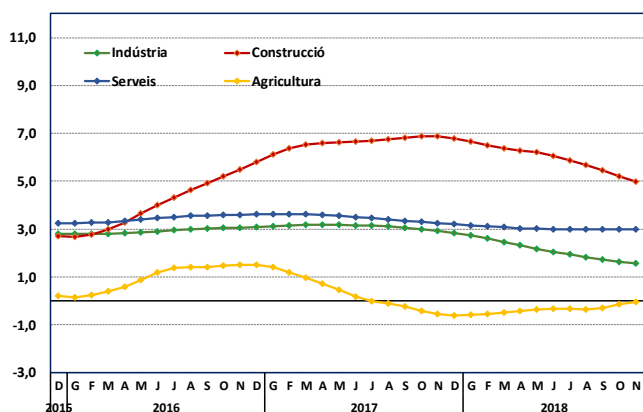
Afiliació a la Seguretat Social. Comunitat Valenciana

Creixement subjacent
T12,12 centrada sobre la tendència-cicle

Afiliació a la Seguretat Social. Espanya

Creixement subjacent
T12,12 centrada sobre la tendència-cicle

Si desagreguem l'anàlisi per sectors econòmics, **el de la construcció és el que mostra un creixement subjacent més gran**, amb una taxa del 7,8%, a pesar de registrar una lleugera desacceleració en la seua evolució; en segona posició, el sector serveis creix a una taxa del 4,1%, idèntica a la registrada a l'octubre, però més gran que en mesos precedents.

En tercera posició està el sector industrial, que creix l'1,9% al novembre, i desaccelera la seua evolució.

L'excepció la protagonitza el sector agrícola que, a pesar de mostrar una menor caiguda que al mes d'octubre, continua en valors negatius (-0,2%).

En el conjunt d'**Espanya**, les taxes de creixement subjacent relatives a l'afiliació a la Seguretat Social mostren un perfil similar, i n'és la construcció (5,0%) la més elevada, seguida de la del sector serveis, amb un creixement del 3,0%, i a continuació la de la indústria, amb una taxa de l'1,6%.

Per la seua banda, el sector agrícola decreix (-0,1%) com ja és habitual des de mitjan del 2017.

2. Inflació

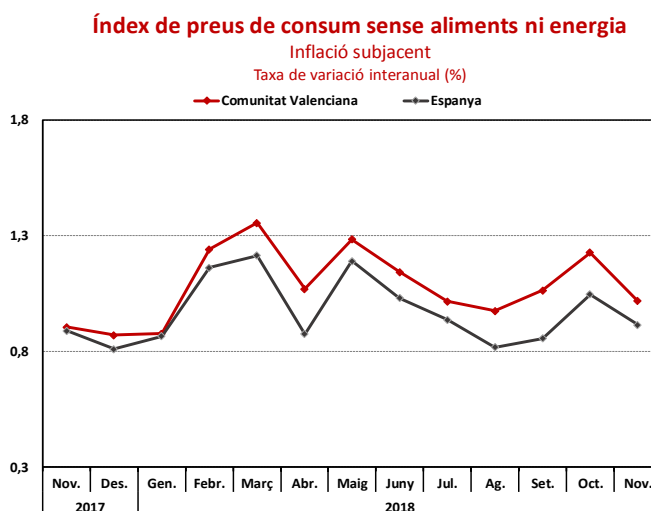
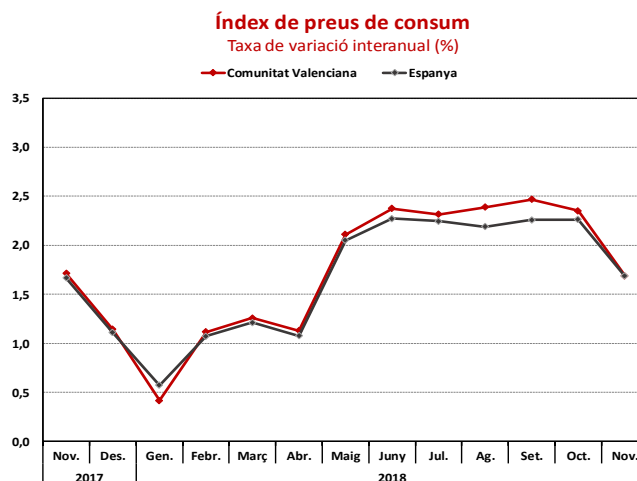
La taxa interanual de l'**índex de preus de consum** (IPC) corresponent al mes de novembre va disminuir set dècimes respecte a la del mes d'octubre i es va situar en l'**1,7%**, **igual que a Espanya**, segons les dades publicades per l'INE.

En termes mensuals, es va produir una disminució de dues dècimes, mentre que a Espanya va ser només d'una (-0,1%).

Segons l'INE, la caiguda de la taxa interanual de l'IPC de novembre es deu principalment a la caiguda dels preus de l'electricitat, del gasoil per a calefacció, dels carburants, dels paquets turístics i d'alguns aliments, com ara les fruites i l'oli.

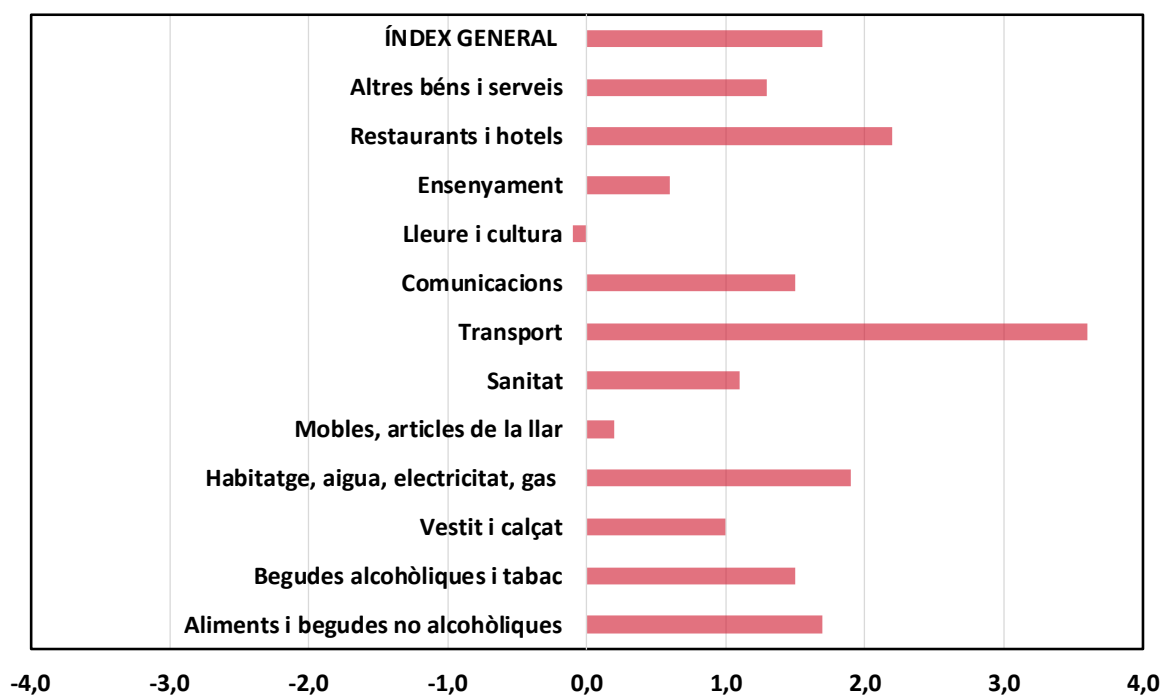
La inflació subjacent, que no inclou els preus dels productes energètics ni dels aliments no elaborats, **va augmentar un 1,0%** respecte al mes de novembre del 2017, increment una dècima per damunt del registrat a Espanya (0,9%).

En termes d'**evolució mensual**, la inflació subjacent es va incrementar dues dècimes (0,2%) tant a la Comunitat com a Espanya.

Índex de grups de l'IPC

Taxa de variació interanual

Si es desagrega l'IPC **per grups de productes**, s'observa, al novembre, una **taxa de creixement interanual positiva en tots ells, excepte en el grup oci i cultura (-0,1%)**.

Destaca la pujada de transport (3,6%), seguit de restaurants i hotels (2,2%), habitatge, aigua, electricitat i gas (1,9%) i, a continuació, aliments i begudes no alcohòliques (1,7%).

Per la seua banda, els **menors increments** es van produir en els grups de mobles i articles de la llar (0,2%), ensenyament (0,6%), i vestit i calçat (1,0%).

3. Construcció

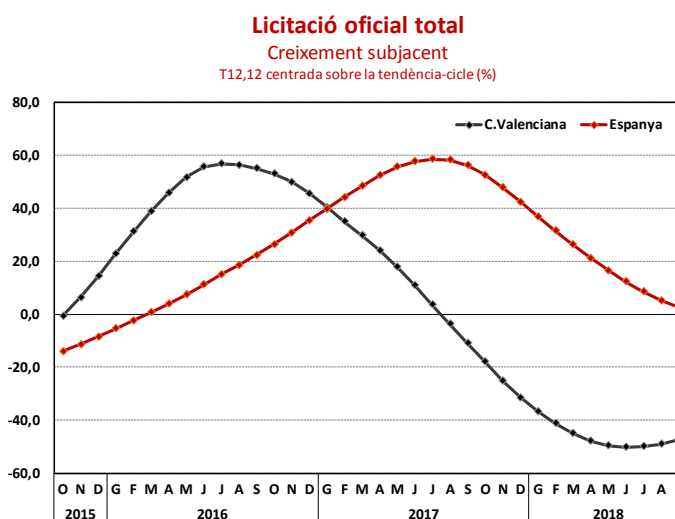
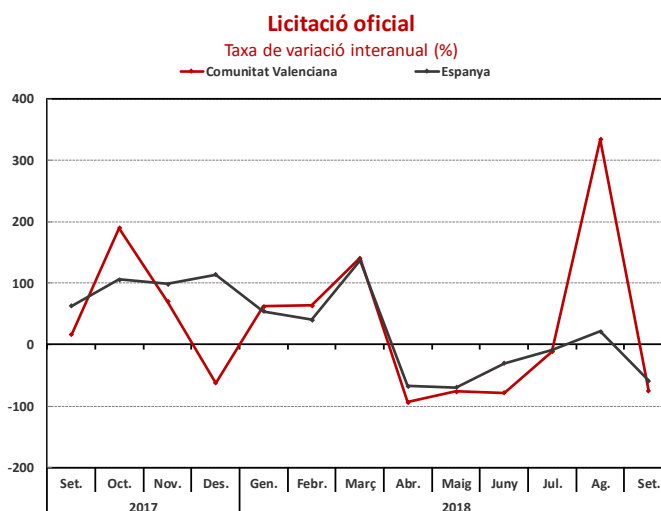
La **licitació oficial** de la construcció va mostrar al mes de setembre una caiguda del 74,5% en termes interanuals (-59,0% a Espanya).

Per la seua banda, va arribar en l'**acumulat dels nou primers mesos de l'any** als 700.907 milers d'euros, la qual cosa representa un **increment del 55,1%** respecte al mateix període de 2017, taxa molt superior a la registrada a Espanya (1,1%).

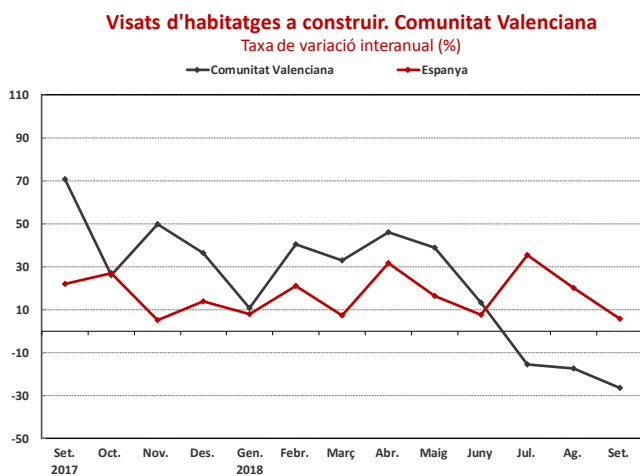
Dels 701 milions d'euros destinats a la licitació oficial d'obra, 93 corresponen a la part destinada a edificació i 608 a l'obra civil, amb una disminució del 32,8% i un increment del 94,0%, respectivament, en el període acumulat de gener a setembre.

Si s'observa el **creixement subjacent** d'aquest indicador, el mes de **setembre** passat va resultar ser negatiu (-47,3%), encara que mostra una **moderació de la caiguda des del mes de juliol**.

En el conjunt estatal, aquest tipus de creixement ha sigut positiu i s'ha situat molt per damunt de l'observat en l'àmbit de la Comunitat, concretament en el 2,6% al setembre, a pesar de mostrar una desacceleració del creixement des de mitjans de l'any anterior.

Font: Ministeri de Foment i elaboració pròpia.

Segons les últimes dades disponibles, referides al mes de **setembre** passat, el **nombre d'habitatges visats va disminuir un 26,3%** respecte al mateix mes de l'any anterior.

Per contra, en el conjunt nacional van augmentar un 5,9% respecte al setembre de 2017.

En el conjunt dels nou primers mesos d'enguany, els visats van acumular un creixement de l'11,3%, 5,5 punts inferior al registrat a escala nacional (16,8%), i es va situar en els 9.849 visats.

Segons les dades proporcionades pel Ministeri de Foment, les autoritzacions per a construccions d'obra nova van decreïxer en termes interanuals un 31,2% al setembre passat, les destinades a reformes o restauració d'habitatges ho van fer un 12,1%; així mateix, els visats destinats a l'ampliació d'habitatges van disminuir un 4,3% a la Comunitat.

4. Serveis

L'índex de xifra de negocis de l'indicador d'activitat del sector serveis (IASS) es va incrementar un 1,4% al setembre respecte al mateix mes de l'any anterior, i va acumular un augment del 4,0% en els tres trimestres que portem de 2018.

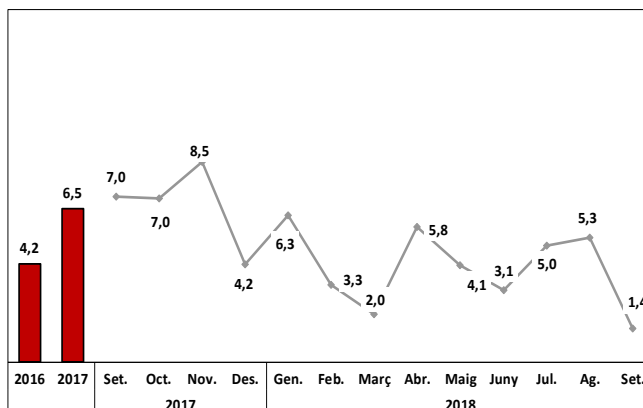
En l'àmbit nacional, l'increment de la taxa interanual en el nové mes de l'any va ser del 4,4% i l'acumulat fins a aqueix mateix mes va registrar una pujada del 6,4%.

El comportament de l'índex de personal ocupat en el sector serveis va ser similar tant a la Comunitat Valenciana com a Espanya.

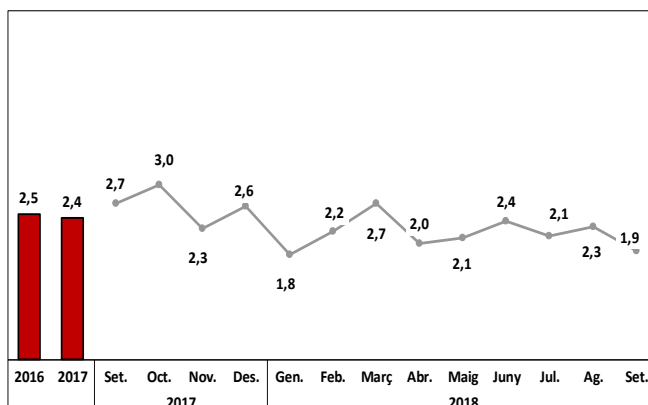
La taxa interanual del mes de setembre es va situar en l'1,9%, només dues dècimes per davall de l'estatal, mentre que la variació acumulada es va situar en el 2,2% en ambdós territoris.

El creixement subjacent de l'índex d'activitat del sector serveis va registrar un avanç del 5,1%, i es va mantenir estable entorn a aquesta xifra en els últims mesos, després d'aconseguir una lleugera acceleració des de principi de 2018 i frenant així la tendència descendent iniciada a principi de 2017.

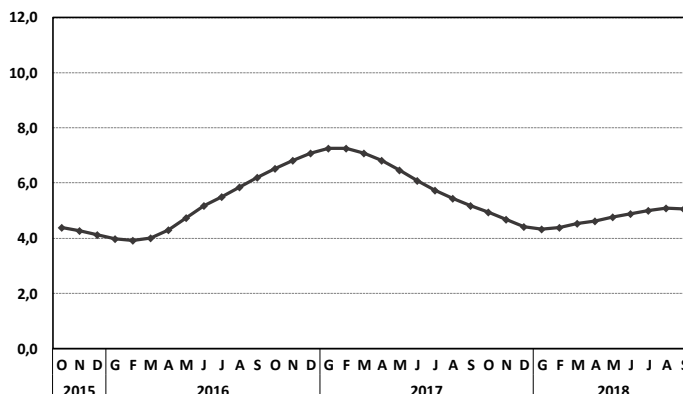
Indicadors d'activitat sector serveis. Xifra de negoci
Taxa de variació interanual

Indicadors d'activitat sector serveis. Personal ocupat
Taxa de variació interanual

Índex d'activitat del sector serveis
Creixement subjacent
T12,12 centrada sobre la tendència-cicle (%)

Font: Institut Nacional d'Estadística i elaboració pròpia.

En l'apartat del turisme cal assenyalar que les **pernoctacions en hotels es van incrementar un 2,6%** el mes d'octubre passat respecte al mateix mes de l'any anterior.

Aquest **increment va ser superior en quasi dos punts al registrat a Espanya (0,8%)**.

Tot el contrari del que s'ha esdevingut en les **pernoctacions en apartaments turístics, que registren valors negatius** en taxa interanual al mes d'octubre tant a la Comunitat Valenciana com a Espanya, encara que el descens a la Comunitat és molt més acusat (-12,9%) que en el conjunt nacional (-6,1%).

Si es desagreguen les pernoctacions en relació a la residència del turista i **en termes de dinàmica de creixement**, la taxa de creixement subjacent de les **pernoctacions hoteleres de residents (turisme nacional)** se situa per davall de la corresponent a Espanya.

Durant **2018 observem una suau acceleració de la caiguda d'aquest segment de pernoctacions**, mentre que a Espanya passa justament el contrari, ja que aquest creixement va incrementant-se a poc a poc cada mes transcorregut de l'exercici.

Així, l'any 2018 va començar amb una taxa negativa del 0,5%, fins a situar-se el mes d'octubre passat en el -1,7%, mentre que la taxa a Espanya va començar amb el 0,5% i ha augmentat fins al 0,9% el mes d'octubre passat.

Si analitzem **les pernoctacions hoteleres dels turistes internacionals, és a dir, dels no residents**, el ritme de creixement subjacent és molt més accentuat que a Espanya. En el que portem d'any 2018 el creixement ha augmentat quasi cinc punts des de gener fins a situar-se en el 8,0% a l'octubre, mentre que en l'àmbit nacional el ritme ha sigut més lent (2,1% a l'octubre).

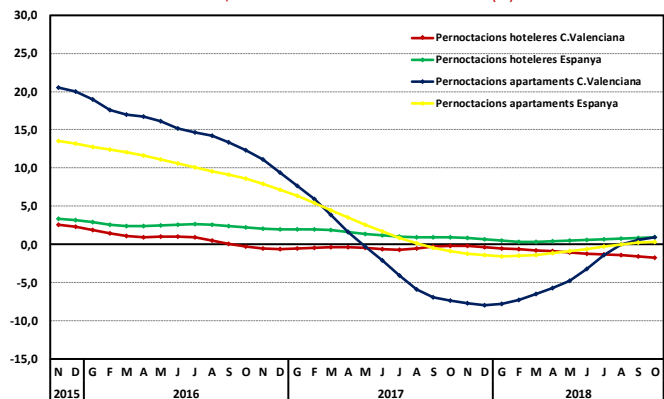
Per la seua banda, tant a la Comunitat Valenciana com al conjunt d'Espanya, el **creixement subjacent de les pernoctacions en apartaments turístics** mostra una evolució una mica diversa quant a les registrades per residents i les de no residents. A la Comunitat Valenciana, les pernoctacions de **turistes residents** situen la seua taxa de creixement subjacent en **el 0,9% a l'octubre** des del -7,8% registrat a principi d'any, **mentre que les de turistes residents en l'estranger mostren una desacceleració en la seua caiguda**, i passen d'un -11,0% el mes de gener del 2018 a un -9,4% amb l'última dada disponible d'octubre.

En el conjunt nacional, el creixement subjacent de les pernoctacions de residents en apartaments turístics se situa en el 0,3% per a aquest mateix mes i el de turistes que resideixen fora d'Espanya ho fa en el -5,0%.

Pernoctacions del turisme resident en hotels i apartaments

Creixement subjacent

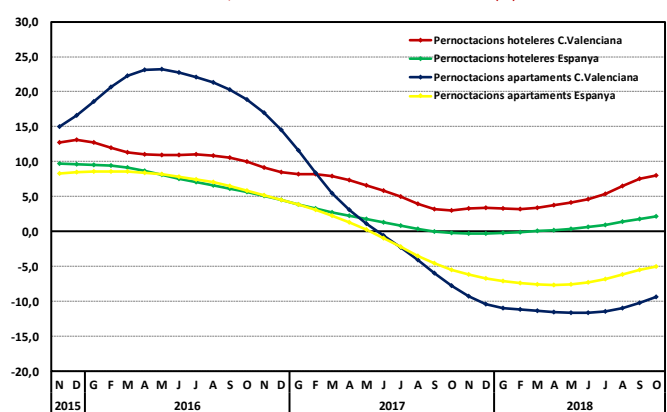
T12,12 centrada sobre la tendència-cicle (%)

Pernoctacions del turisme no resident en hotels i apartaments

Creixement subjacent

T12,12 centrada sobre la tendència-cicle (%)

5. Previsions

Les últimes previsions dels principals organismes internacionals (**FMI**, **OCDE** i **Comissió Europea**) situen el creixement de l'economia mundial en el 3,7% en el 2018, després de revisar a la baixa en dues dècimes les seues previsions tant l'FMI com la Comissió Europea, mentre que l'OCDE ha mantingut el mes de novembre les mateixes previsions que el de setembre. Per al pròxim any 2019, l'OCDE i la Comissió Europea situen el creixement mundial en el 3,5%, mentre que l'FMI estima un creixement del PIB mundial del 3,7%.

La previsió mitjana per a l'economia de la **zona euro** l'any 2018 ha empitjorat **una dècima** respecte a l'anterior estimació, fins a situar el creixement del PIB en el 2,0%, mentre que per a 2019 el creixement es manté en l'1,9%. La caiguda de les projeccions del creixement és el resultat de la minoració que han experimentat les previsions de creixement dels principals països que formen l'Eurozona (Alemanya, França i Itàlia).

La previsió mitjana del producte interior brut de l'**economia espanyola** també empitjora **una dècima** tant per a enguany com per al 2019 respecte a l'última estimació. El creixement se situa per al **2018** en el **2,7%** i per al **2019** en el **2,2%**, atenent únicament les previsions realitzades pels principals organismes internacionals. Si es consideren les dels principals organismes de predicció nacionals, el creixement seria del 2,6% per al 2018 i del 2,3% per al 2019, amb un empitjorament de dues i d'una dècimes, respectivament, si es comparen amb les anteriors previsions.

Respecte a l'**economia valenciana** també es modifiquen a la baixa les seues previsions mitjanes respecte a les últimes estimacions. Per a enguany, s'espera un creixement del 2,7%, i un 2,3% per a 2019, tenint en compte la mitjana de les previsions dels diferents organismes de predicció, inclosa la de la **Conselleria d'Economia Sostenible**, que coincideix amb la previsió mitjana en ambdós períodes.

Previsions econòmiques

Unitats: taxes de variació real del PIB (%)

	FMI		OCDE		Comissió Europea		Previsió mitjana	
	Previsions octubre 2018		Previsions novembre 2018		Previsions novembre 2018			
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Economia mundial	3,7	3,7	3,7	3,5	3,7	3,5	3,7	3,6
Economies avançades	2,4	2,1	2,4	2,1	--	--	2,4	2,1
Estats Units	2,9	2,5	2,9	2,7	2,9	2,6	2,9	2,6
Zona Euro	2,0	1,9	1,9	1,8	2,1	1,9	2,0	1,9
Alemanya	1,9	1,9	1,6	1,6	1,7	1,8	1,7	1,8
França	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,6	1,6	1,6
Itàlia	1,2	1,0	1,0	0,9	1,1	1,2	1,1	1,0
Espanya	2,7	2,2	2,6	2,2	2,6	2,2	2,7	2,2
Japó	1,1	0,9	0,9	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0
Regne Unit	1,4	1,5	1,3	1,4	1,3	1,2	1,3	1,4
Economies emergents i en desenvolupament	4,7	4,7	4,7	4,7	--	--	4,7	4,7
Xina	6,6	6,2	6,6	6,3	6,6	6,2	6,6	6,2

Font: FMI, OCDE i CE.

Previsions econòmiques

Unitats: taxes de variació real del PIB (%)

		Comunitat Valenciana		Espanya	
		Previsions		Previsions	
		2018	2019	2018	2019
BBVA Research	(octubre 2018)	2,7	2,3	2,6	2,4
Ceprede	(desembre 2018)	2,8	2,6	2,6	2,4
Funcas	(novembre 2018)	2,3	2,1	2,6	2,2
Hispalink	(juliol 2018)	2,8	2,4	2,8	2,4
Conselleria d'Economia Sostenible	(setembre 2018)	2,7	2,3	--	--
Govern d'Espanya	(octubre 2018)	--	--	2,6	2,3
Banc d'Espanya	(setembre 2018)	--	--	2,6	2,2
Consens més actual (mitjana)		2,7	2,3	2,6	2,3

Font: BBVA Research, Ceprede, Hispalink, Conselleria d'Economia, Govern d'Espanya i Banc d'Espanya.